

Nr 157

Memorial angående tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1955/56.

(4:e avd.)

I propositionerna nr 2 och 125 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över finansärenden för den 4 januari 1956 respektive den 9 mars 1956, föreslagit riksdagen att bifalla vissa förslag om anslag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1955/56. Vid sistnämnda statsrådsprotokoll har därjämte, under erinran om de i propositionerna nr 14, 81 och 99 framlagda anslagsäskandena, fogats en förteckning över av Kungl. Maj:t å tilläggsstat II äskade anslag utöver de i propositionen nr 2 upptagna anslagen. Därtill komma vissa i propositionerna nr 111 och 130 sedermera äskade anslag å tilläggsstat II.

Sedan de av Kungl. Maj:t å tilläggsstat II äskade anslagen av riksdagen blivit anvisade och riksdagen dessutom, med bifall till statsutskottets utlåtanden nr 33, 44 och 148 samt jordbruksutskottets utlåtande nr 7, anvisat vissa ytterligare medel å tilläggsstat II, uppgå inkomster och utgifter för budgetåret 1955/56 till de belopp som framgå av följande sammanfattande översikt.

Driftbudgeten:

I n k o m s t e r

Riksstat (1955 års riksdag)	9 908 864 400
Tilläggsstat I (1955 års riksdag)	—
Tilläggsstat II (1956 års riksdag)	—
	kronor 9 908 864 400

U t g i f t e r

Riksstat (1955 års riksdag)	9 234 392 800
Tilläggsstat I (1955 års riksdag)	104 214 000
Tilläggsstat II (1956 års riksdag)	310 417 200
	kronor 9 649 024 000

Kapitalbudgeten:

I n k o m s t e r

Lånemedel	kronor 965 976 700
-----------------	--------------------

Utgifter

Riksstat (1955 års riksdag)	1 029 264 200
Tilläggsstat I (1955 års riksdag)	60 405 000
Tilläggsstat II (1956 års riksdag)	261 147 500

kronor 1 350 816 700

Avgår kapitalåterbetalning:

Avsättning till fonden för oreglerade kapitalmedels- förluster	354 000 000	
Övrig kapitalåterbetalning	30 840 000	384 840 000

kronor 965 976 700

För driftbudgetens del skulle alltså inkomsterna uppgå till 9 908 864 400 kronor och utgifterna till 9 649 024 000 kronor.

Utgifterna å kapitalbudgeten skulle efter avdrag av de å driftbudgeten anvisade avskrivningsanslagen m. m. uppgå till sammanlagt 965 976 700 kronor.

Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att i propositionen nr 175 lämnats en sammanfattande redogörelse för det beräknade utfallet av budgetens inkomstitlar och utvecklingen av statsutgifterna för budgetåret 1955/56. Av denna redogörelse framgår bl. a. att riksräkenskapsverket beräknat överskottet å driftbudgeten att tillföras budgetutjämningsfonden för löpande budgetår till 204,97 miljoner kronor, vilket belopp av ämbetsverket avrundats till 200 miljoner kronor. Ämbetsverket har därvid utgått från det i riksstaten beräknade underskottet å 0,53 miljon kronor, vilket ökats med dels den till 404,10 miljoner kronor uppgående summan av de anslag, som äskats å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår, dels ock en uppräknig med 50 miljoner kronor av avsättningen till budgetutjämningsfonden av kommunalskattemedel. Mot det härigenom framkomna underskottet å 454,63 miljoner kronor ha ställts de beräknade merinkomsterna å inkomstitlar, 553,78 miljoner kronor, samt de beräknade besparingarna å anslag, 105,82 miljoner kronor. Härigenom erhålles ett överskott att tillföras budgetutjämningsfonden å 205 (204,97) miljoner kronor, eller avrundat 200 miljoner kronor. Förutom detta överskott skola till budgetutjämningsfonden avsättas kommunalskattemedel och medel som skola överföras till särskilt konto i riksbanken om 450 respektive 275 miljoner kronor. Budgetutjämningsfonden skulle alltså komma att tillföras sammanlagt 925 miljoner kronor.

För att erhålla skillnaden mellan inkomsterna och de faktiska utbetalningarna å driftbudgetens anslag skall det angivna överskottet korrigeras med hänsyn till inträffande förändringar i behållningen av reservationer å driftbudgeten. Riksräkenskapsverkets beräkningar ge vid handen att under löpande budgetår kan motses en minskning å 150 miljoner kronor av de reserverade medlen.

Från det förut framräknade beloppet att tillföras budgetutjämningsfonden å cirka 925 miljoner kronor skall således dragas angivna reservationsminskning å 150 miljoner kronor, varefter erhålles ett kassamässigt överskott å 775 miljoner kronor. Sistnämnda summa skulle motsvara det belopp, varmed de sammanlagda inkomsterna för innevarande budgetår kunna beräknas komma att överstiga de totala utgifterna på driftbudgeten.

Resultatet av riksräkenskapsverkets beräkning av det kassamässiga utfallet av driftbudgeten kan också, om man utgår från de totala inkomsterna och utgifterna enligt riksstat och tilläggsstat, uttryckas på följande sätt. I riksstat och tilläggsstat ha utgifterna upptagits till sammanlagt (9 234,39 + 404,10 =) 9 638,49 miljoner kronor. De faktiska utgifterna beräknas av riksräkenskapsverket överstiga detta belopp med 164,24 miljoner kronor. Sistnämnda belopp motsvarar den beräknade förbrukningen av reservationer, 140 miljoner kronor, med tillägg av överskridanden av anslag å 24,24 miljoner kronor. Samtliga utgifter kunna sålunda beräknas till i runt tal 9 800 miljoner kronor. Eftersom inkomsterna beräknas till avrundat 10 575 miljoner kronor, kan alltså det kassamässiga överskottet beräknas till cirka 775 miljoner kronor.

Vid bedömningen av budgetutfallet bör utöver vad riksräkenskapsverket anfört även beaktas, att riksdagen vid sin behandling av utgifterna å tilläggsstat II anvisat anslag, som med 10,5 miljoner kronor överstiga de av Kungl. Maj:t äskade beloppen. Vidare har statsutskottet i sitt utlåtande nr 156 förordat, att från LKAB härrörande vinstmedel skola såväl för innevarande som nästkommande budgetår avsättas till budgetutjämningsfonden för att där reserveras för framtida investeringar i företaget. Avsättningen till fonden föreslås för budgetåret 1955/56 ske med ett belopp av 81,4 miljoner kronor.

Nu berörda förhållanden medföra, att överskottet på driftbudgeten för innevarande år kan beräknas bli (10,5 + 81,4 =) 91,9 miljoner kronor lägre än vad riksräkenskapsverket angivit. Det kassamässiga överskottet på driftbudgeten skulle emellertid endast reduceras med drygt 10 miljoner kronor, då ju reserveringen av LKAB:s vinstmedel icke medför några utgifter under nu löpande budgetår utan tillsvidare får karaktären av en bokföringsåtgärd.

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t, såvitt nu är i fråga, föreslagit att under budgetåret 1955/56 inflytande registreringsavgifter för bankaktiebolag skola redovisas å titeln Bidrag till bank- och fondinspektionen för att över anslaget till avsättning till bankinspektionens fond tillföras denna fond.

Som motivering härför har i propositionen anförts följande (bil. 1, s. 65).

Bank- och fondinspektionen, som från och med ingången av år 1956 är registreringsmyndighet för bankaktiebolag och därigenom tillföres vissa uppbördsmedel i form av registreringsavgifter, har föreslagit att dessa avgifter skall redovisas på titeln bidrag till bank- och fondinspektionen för att över anslaget till avsättning till bankinspektionens fond tillföras denna

fond. Avgifterna beräknas per budgetår inflyta med omkring 1 000 kronor. Jag finner mig böra förorda, att den av inspektionen föreslagna, av riksräkenskapsverket tillstyrkta redovisningen tillämpas. Då avgifter av ifrågasvarande slag torde komma att inflyta redan under innevarande budgetår, torde enahanda redovisning böra tillämpas redan från och med budgetåret 1955/56.

Beträffande fördelningen av utgifterna på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1955/56 får utskottet hänvisa till efterföljande tabell jämte därtill hörande bihang.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förberörda förslag angående redovisningen av de under innevarande budgetår inflytande registreringsavgifterna för bankaktiebolag, hemställer,

I. att riksdagen må besluta, att under budgetåret 1955/56 inflytande registreringsavgifter för bankaktiebolag skola redovisas å titeln Bidrag till bank- och fondinspektionen för att över anslaget till avsättning till bankinspektionens fond tillföras denna fond;

II. att riksdagen må upptaga de till tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1955/56 hänförliga utgifterna på sätt det vid detta memorial fogade bihanget utvisar.

Stockholm den 24 maj 1956

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Sammanställning
av utgifterna å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1955/56

Driftbudgeten

A. Egentliga statsutgifter:

II. Justitiedepartementet	3 865 000	
IV. Försvarsdepartementet	8 005 000	
V. Socialdepartementet	9 714 000	
VI. Kommunikationsdepartementet	47 500 000	
VII. Finansdepartementet	765 000	
VIII. Ecklesiastikdepartementet	800 000	
IX. Jordbruksdepartementet	676 700	
X. Handelsdepartementet	1 700 000	
XI. Inrikesdepartementet	389 000	
XII. Civildepartementet	<u>45 000 000</u>	118 414 700

B. Utgifter för statens kapitalfonder:

III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar	66 502 500	
IV. Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster	125 500 000	192 002 500
	Summa kronor	310 417 200

Kapitalbudgeten

Kapitalinvestering:

I. Statens affärsverksfonder	5 000 000
III. Statens allmänna fastighetsfond	1 400 000
IV. Försvarets fonder	100 000
V. Statens utlåningsfonder	252 150 000
VI. Fonden för låneunderstöd	63 000 000
VIa. Fonden för statens aktier	6 000 000
	Summa kronor
	327 650 000

Förteckning
över av riksdagen anvisade anslag å tilläggsstat II till riksstaten
för budgetåret 1955/56

Driftbudgeten

A. Egentliga statsutgifter

II. Justitiedepartementet

		Kronor
	Fångvårdsanstalterna:	
E: 6 a	Ersättningsanskaffning av brunna baracker och inventarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	140 000
E: 7 a	Anskaffning och utrustning av förläggningar, <i>reservationsanslag</i>	3 700 000
E: 19	Understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl.	25 000
		3 865 000

IV. Försvarsdepartementet

	Armén:	
	Tygmateriel m. m.:	
C: 34	Underhåll av tygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i> ...	2 500 000
	Marinen:	
	Övningar m. m.:	
C: 66 a	Kostnader i anledning av ett haveri	27 000
	Flytande materiel, vapenmateriel m. m.:	
C: 72	Underhåll av fartyg m. m., <i>reservationsanslag</i>	2 000 000
C: 72 a	Kostnader för reparation av flyktingbåtar	50 500
	Flygvapnet:	
	Intendenturmateriel m. m.:	
C: 93 a	Återanskaffning av vissa inventarier, <i>reservationsanslag</i>	27 500
	Flygmateriel m. m.:	
C: 99	Drift och underhåll av flygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	3 000 000
	Vissa övriga gemensamma ändamål:	
D: 52	Borttagande av pansarhinder m. m., <i>reservationsanslag</i>	400 000
		8 005 000

V. Socialdepartementet

	Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården:	
B: 37	Byggnadsarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i>	500 000
C: 8	Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m., <i>reservationsanslag</i>	9 000 000
H: 10 b	Ersättning till Mattias Forslund för viss krigsskada	14 000
H: 12	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	200 000
		9 714 000

VI. Kommunikationsdepartementet

Väghållningen på landet samt i städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare:

		Kronor
B: 7	Vägunderhållet, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	25 000 000
B: 12	Vissa vägbyggnadsarbeten, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	22 500 000
		<u>47 500 000</u>

VII. Finansdepartementet

Statens organisationsnämnd:

B: 29	Försöksverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	75 000
E: 10	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	150 000
E: 12	Vissa kostnader för internationell representation, <i>reservationsanslag</i>	40 000
E: 13	Bidrag till vissa sparfrämjande åtgärder, <i>reservationsanslag</i> ..	500 000
		<u>765 000</u>

VIII. Ecklesiastikdepartementet

Vetenskapsakademien:

D: 4	Bidrag till uppförande av nybyggnad för Kiruna geofysiska observatorium, <i>reservationsanslag</i>	350 000
H: 30	Vissa åtgärder för avhjälpande av lärarbristen vid högre skolor, <i>reservationsanslag</i>	450 000
		<u>800 000</u>

IX. Jordbruksdepartementet

Bidrag till hushållningssällskapen:

G: 2	Omkostnader, <i>reservationsanslag</i>	150 000
	Befrämjande av fröodlingen m. m.:	
G: 11	Bidrag till Sveriges utsädesförening	67 000
I: 14	Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m., <i>reservationsanslag</i>	100 000
	Skogsvård m. m.:	
	Bidrag till skogsvårdsstyrelserna:	
J: 25	Omkostnader, <i>reservationsanslag</i>	109 700
N: 16	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	250 000
		<u>676 700</u>

X. Handelsdepartementet

F: 5	Bidrag till uppförande av bombsäkra cisternanläggningar för flytande bränslen, <i>reservationsanslag</i>	1 500 000
H: 6	Administrationskostnader för nordiskt ekonomiskt samarbete, <i>reservationsanslag</i>	100 000
H: 13	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	100 000
		<u>1 700 000</u>

XI. Inrikesdepartementet

		Kronor
	Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes:	
C: 3	Vissa byggnadsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	75 000
C: 3 a	Inventarier till köksbyggnad, <i>reservationsanslag</i>	29 000
H: 13	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	200 000
H: 13 a	Ytterligare medel till kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	85 000
		<hr/> 389 000

XII. Civildepartementet

F: 6	Täckning av beräknat överskridande av anslagsmedlen för vissa löne- och pensionsförmåner, <i>förslagsanslag</i>	45 000 000
	Säger för egentliga statsutgifter	<hr/> 118 414 700

B. Utgifter för statens kapitalfonder

III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar

C. Statens allmänna fastighetsfond

	Justitiedepartementet:	
1 a	Ersättningsbyggnad i anledning av brand på fångkoloni (III: 1 a), <i>reservationsanslag</i>	170 000
	Ecklesiastikdepartementet:	
15	Vissa byggnadsarbeten vid universitetet i Uppsala (III: 16), <i>reservationsanslag</i>	30 000
	Inrikesdepartementet:	
41	Nybyggnad för virusavdelning vid statens bakteriologiska laboratorium och virusinstitution vid karolinska institutet m. m. (III: 42), <i>reservationsanslag</i>	202 500
42	Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. (III: 43), <i>reservationsanslag</i>	500 000
		<hr/> 902 500

D. Försvarets fonder

	Försvarsdepartementet:	
	Försvarets fastighetsfond:	
3	Flygvapnets delfond (IV: A: 21 a), <i>reservationsanslag</i> .	50 000

E. Statens utlåningsfonder

	Försvarsdepartementet:	
1	Värnpliktslånefonden (V: 2), <i>reservationsanslag</i>	200 000
	Socialdepartementet:	
2	Lånefonden för bostadsbyggande (V: 3), <i>reservationsanslag</i>	62 500 000
	Jordbruksdepartementet:	
6	Fiskerilånefonden (V: 10), <i>reservationsanslag</i>	350 000
7	Statens fiskredskapslånefond (V: 10 a), <i>reservationsanslag</i>	150 000
8	Lånefonden för insamling av skogsfrö (V: 10 b), <i>reservationsanslag</i>	400 000
		<hr/> 63 600 000

F. Fonden för låneunderstöd

	Socialdepartementet:	Kronor
1	Lån till anordnande av allmänna samlingslokaler (VI: 4), <i>reservationsanslag</i>	<u>1 950 000</u>
	Säger för avskrivning av nya kapitalinvesteringar	66 502 500

IV. Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster

1	Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster	<u>125 500 000</u>
	Säger för utgifter för statens kapitalfonder	192 002 500
	Säger för driftbudgeten	310 417 200

Kapitalbudgeten**Kapitalinvesteringar***I. Statens affärsverksfonder***D. Statens vattenfallsverk**

15	Förvaltningsbyggnad för vattenfallsstyrelsen	5 000 000
----	--	-----------

III. Statens allmänna fastighetsfond

	Justitiedepartementet:	
1 a	Ersättningsbyggnad i anledning av brand på fångkoloni	340 000
	Ecklesiastikdepartementet:	
16	Vissa byggnadsarbeten vid universitetet i Uppsala	60 000
	Inrikesdepartementet:	
43	Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m.	<u>1 000 000</u>
		1 400 000

*IV. Försvarets fonder***A. Försvarets fastighetsfond**

	Flygvapnets delfond:	
21 a	Reparation av brandskadad byggnad	100 000

V. Statens ullåningsfonder

	Försvarsdepartementet:	
2	Värnpliktslånefonden	200 000
	Socialdepartementet:	
3	Lånefonden för bostadsbyggande	250 000 000
	Jordbruksdepartementet:	
10	Fiskerilånefonden	1 400 000
10 a	Statens fiskredskapslånefond	150 000
10 b	Lånefonden för insamling av skogsfrö	<u>400 000</u>
		252 150 000

		Kronor
<i>VI. Fonden för låneunderstöd</i>		
Socialdepartementet:		
1	Tillägglån till viss bostadsbyggnadsverksamhet	53 000 000
4	Lån till anordnande av allmänna samlingslokaler	3 000 000
Jordbruksdepartementet:		
8 a	Stödlån till jordbrukare	7 000 000
		63 000 000
<i>VI a. Fonden för statens aktier</i>		
Handelsdepartementet:		
1	Aktieteckning i Aktiebolaget Atomenergi	6 000 000
		Säger för kapitalbudgeten 327 650 000